

garmond sora után **20 kr.** fizetendő.

A klubban levő művészek valamennyien experimentáltak az új telefonnal. Mire az Opera jeles énekese egy szép gyagyar nótát énekelt a telefonba, a mely a fülünkbe áradt a kis gépből:

meg. A kinek eszméiért ezek tudtak meghalni, annak eszméiért százszázok tudjanak élni!"

A nagyhatású elnöki megnyitó után a dalárda Kossuth-dalokat énekelt, mire Svartz Henrik nagy és megérdemelt elismerés és lelkes éljenzés közt szavaita el Ábrányi Emil „Kossuth Lajos emléke” című alkalmi költeményét.

Glatz György tartott ezután lelkes beszédet, méltatva Kossuth Lajos működését. Utánna Lemle Nándor buzdította kitartásra és lelkesedésre a függetlenségi eszmék mellett az egybegyűlteket, mire a dalárda hazafias éneke fejezte be az ünnepélyt, melyet 300 terítéktől lakoma követett.

Az ezredéves történeti felvonulás.

— Vágó Pál festő-művész kép tervezete. —

Az ezredéves történeti felvonulás vázlatai, több csoportban mintegy kétezer alakot fognak feltüntetni egy 60 méter hosszú és 70 cm-ter, magasságú papírszalagon.

Első Hungária csoportja. Szimbolikus kép, mely a nemzeti erőnyeket eszményített nőalakok által jelképezve és Hungária körül csoportosítva mutatja be. Hungária pompás menyecské alatt, ősmagyar motívumokkal díszített trónuson, fejedelmi díszbe, biborba öltözködve ül. A trón alapzata egy diszkosz, melyet gazdagon felszerelkezett ötös magyar fogat húz. A menetet egy jazyg-lovas nyitja meg, kezében hatalmas zászlót emelve, melyet turul madár ékesít. Utána egy lovas csoport jazyg-jelmezben, ezeket hun lovasok követik kürtökkel és tárgyalókkal, kik időnként ősmagyar motívumokból szerelt indulót fújnak. A zenészeket követő három lovas az ország zászlóját, viszi. Ezek nyomán jó Hungária diadalkocsija nők seregétől kísérve. A diadal-kocsit népviseletekbe öltözött hölgyek követik, mintegy kétszázan.

A második csoportot, mely a honfoglalás korát ábrázolja, legendászerű alakok vezetik be, a régmúlt idők mythikus homályából elképzelt jelmezben egy hatalmas zászlót emelve ezzel a felirassal: „Ezer esztendő. Követi őket Árpád, nyomában a vezérek. fejedelmi díszben. Utánok egy honfoglaló csapat, köztük Zoltán, a fejedelem fia és a nagybárd Botond. Mögöttük bívalyok által vont szekér jön, melyen a tábori életet, a fegyverkovácsolást, szövést stb. mutatják be. A kocsit népség követi magával hozva állatait. Vegül táltosok jönnek fehér lovat vezetve. Előttük a kádár hatalmas kardot villogtatva. Zenélő csapat ősmagyar jelmezben fejezi be a képet.

Következik a kereszténység kora Szent Istvánval az első magyar királlyal. Elöl kürtös és zászlós lovagok között egy hittérítő szent könyvvel a kezében. Nyomukban virágot szóró leánykák, fehérbe öltözött hölgyek jönnek, Szt. Máriának, Magyarország védelmezőjének szobrával emelve. Szent István következik ezután gazdagon ékített pompásan felszerelkezett lovaktól vont diadalkocsin, bizsai stílusban tartott trónuson ülve, a kocsit elején a koronát hozó angyal látható. A kocsit főpapok, hittérítők és lovagok serege kíséri, nyomukban egy csapat magyar főúr és a megyék bandériumai.

A negyedik csoport Szent Lászlót és az őt követő királyokat mutatja be. Központra a kőpén Szent László hatalmas lovas szobra, Árpád-házi királyoktól környeztetten. Elöl zászlós lovagok és keresztény vitézek Szent László egyházi alapításainak szimbóluma gyanánt egy templom mintáját viszik. E csoportban foglalnak helyet a betelepített szászok és kunok korhű jelmezeiben.

Temetőben láttalak meg legelőbb... Brandt ur ekkor felszólított, hogy a szoba akármelyik sarkából mondják bármilyen szót a gép felé és megmondta, hogy a könyvtárszobában levő technikuskak, hogy a szótartó ismételt.

— 2685 — hangzott ekkor a szoba egyik legelsőbb részéből.

— 2685! — hangzott a szoba egyik legelsőbb részéből.

— 2685! — hangzott a szoba egyik legelsőbb részéből.

De ha az új telefon eléri megérdemelt jövőjét, a mi kétségem, mert jóval olcsóbb is a mostaninál, akkor Bercsényi Béla arany-órája történelmi objektum lesz, mert ezzel tették ma a feltalálók a legkisebb kísérletet. A kis órá, a mely egyúttal zenélő óra is, odatették a könyvtári szobában levő szerkezetekhez és kettyegés az óra dallamos pengését tisztán hallotta az a hallgató-kagylót a fülehez emelte. Erre a kagylóra az új gépnél csak akkor van szükség, ha az ember nem akarja, hogy a telefonnak eljárjon a szája és csak egymaga akarja hallani a szavakat.

A feltalálók éppen egy esztendő óta dolgoznak az új szerkezetű telefonon s ma már több európai állam megadta rá a szabadalmat. Az új szerkezet alkalmas a legnagyobb távolságokra s így nem lesz csoda, ha legközelebb már Bécsből is hangosan halljuk meg a telefonban mondott szót, akkor is, ha a hallgató-kagyló nincs a fülünkön.

A feltalálók érintkezésbe szándékoznak lépni a budapesti telefonvállalattal, hogy a fővárosi helyi telefon is az új találmány szerint rendezzék be. Báró Bámfly miniszterelnök, akinek a feltalálók bejelentették találmányukat, tegnap kiküldte miniszteriumának egyik titkárait, hogy nézze meg az újszerkezetű telefont és referáljon neki azokról, amiket tapasztalt.

Ezt követi Kun László, a mint a Habsburgház uralmát megalapító marchenfeldi győzelmes csatából daltól vitézeitől környeztetten visszatér.

Az Anjouk kora következik ezek után Nagy Lajos fényes udvarával, a mint egy vadászatról térnek haza. A menetet pánzólos lovagok nyitják meg, fényes öltözött vadászok által követve. A vadászok között jön a király két szép leányával. A csoportot apródok, végül szolgáló serege követi, a kik gazdag zsákmányt hoznak.

A hetedik csoport Hunyadi János hazatérését mutatja be, a mint diadalal tér meg egy győzedelmes csatából. Elöl a hatalmas vezér Kapisztrán, utánok hősei a törökverő a vitézek, maguk előtt hajtva egy csapat török foglyot, hozva temérdek zsákmányt, melyek között egy pasa sátra és oda-liszkjai foglalnak helyet egy kocsin. Elfoglalt török ágyúk, majd újabb magyar csapatok vonulnak el, helyet adva egy újabb hatalmas és fényes csoportnak, mely Mátyást az igazságot és vele a magyar történet egyik legtragyóbb korát mutatja be.

Központra e csoportnak a hatalmas uralkodó pazar díszszal ékített diadalkocsija, melynek trónján ül a király és neje, ország-zászlósa és tudósai körében. A tudomány és művészet szimbólumai, a legyőzött ellenségektől elfoglalt zászlók és fegyverekből készített tropheumok díszítik a kocsit. Nemcsak ifjak, fényes lovagok, külföldi követek, szingazdag díszruhákban lovagolnak a kocsit körül. A csoportot a híres fekete sereg egy csapata fejezi be.

A török hódoltságának egy nagyszabású alakja, Bethlen Gábor fejedelem és az ő udvara van bemutatva a Mátyást követő csoportban. Hatalmas főurak, előkelő követei, török pasák, tudósok és művészek képezik a fejedelmi udvart. Pompás színöltözeteik színessé és ragyogóvá teszik a csoport.

A tizedik csoport a tizenhét és tizen-nyolcadik század kimagasló alakjait és azok környeztetét mutatja be, végén Rákóczyval testőrei és táborokara által követve.

Ezt követi Mária Terézia bevonulása Pozsonyban. Fényes magyar testőrség és főurak környezik a királynőt, a ki lovon ülve jó. Látható a csoportban egy díszes udvari kocsiban a gyermek József is.

A nemzeti ébredés korát, a háborus korunk megfelelő szerencsét háttérrel, egy képviselőválasztással és egy toborzással mutatja be a művész, a népelet, népviseletek és a nép mulatozása feltűnésével.

Bejejezi mindezeket a hatvanhetes ki-egyezés allegóriája. Ennek legkiemelkedőbb része egy pazarul díszített diadalkocsi ő Felsége mellszobrával, környezve Deák Ferenc, Andrássy és a hatvanhetes miniszterek medallionjai által. A diadal-szerkezet a főpapság és főurak díszkocsijai követik nyomukban a megyék bandériumai, a polgárság, az ifjúság és a nép vonul fel díszes öltözetben és szingazdag csoportban.

Ezzel volna nagy vonásokban zárólva a felvonulás, mely az ezeréves mult legkimagaslóbb eseményeit körhíten, de egyszersmind áttekinthetően, vonzóan és felejthetetlenül tükrözi vissza.

A világ buzatermése.

— Hivatalos jelentés. —

A földművelésügyi miniszterumban az ez idei buza és rozstermésről most jelent meg a kimutatás. A miniszterium ezuttal is közvetlenül aratás után közli a nemzetközi gabonapiacokat érdeklő nagy elaborátumát, a melyet kivonatosan közlünk. A nagyérdemű jelentés részletesen foglalkozik a nevezetesebb gabonatermelő államok termés-eredményeivel s megállapítja, hogy minő volt a termés világszerte. Ezuttal azért is fontos a jelentés, mivel a buza- és rozstermelésben némi csökkenést jelez s valóban úgy a gabonaterület, mint a termés is közel 10 százalékkal kisebb, mint a mult évben volt.

Az időjárás, mint a jelentés kiemeli, az őszi gabonatermésért ritka helyen volt kedvező; Európa kétharmad részében éppen csak hogy törhetően teleltak a vetések. Amerikában is sok kívánni valót hagytak fenn. Sok helyen kivesszek s csupán Európa keleti részében fejlődtek kielégítően, illetőleg telelték át jól a buza és rozsok. A tavaszi időjárás sem volt mindenütt kedvező, sőt még a nyár sem, úgy, hogy sem az őszi, sem a későn vetett tavasziak nem voltak képesek normálisan fejlődni. Az európai jellegű nagy viharok, záporok és esők pusztítottak mindenfelé s különösen Németországban, Ausztriában és főképp Magyarországon óriási károkat okoztak; leginkább azok a vetések estek áldozatul, a melyek már május havában gyönyörűen állottak.

A sok eső és jégeső az erőteljes gabonát lefektette, ködös időjárás is uralkodott, de föllépett a rozsda és üszög is. Ebben a szélsőséves időjárásban egyedül a kapasnővények, nevezetesen a kukorica és burgonya, de a takarmányneműk is sokat gyarapodtak s ha az időjárás továbbra is kedvező marad, a kapasnővények jó termést fognak adni. A szász takarmányneműk kielégítő volt, sőt néhol kitűnő eredménnyel számolt be. Talvaly épp ellenkezőleg állottunk; míg ugyanis a kapasnővények és takarmánnyelkei gyengén fizettek, a gabona aránylag vége jó közepes termést adott; a gabona termés közel 10 év óta oly gyenge nem volt, mint az idén.

A külföldről begyűlt adatokat részben a konzulok jelentése alapján használták fel a miniszterium s az alkalommal is nagy elismeréssel szól a jelentés a konzulok ügybuzgalmáról; megleően emlékezik meg a jelentés az állandó gazdasági tudósító inté-

ményről is. Az állandó gazdasági tudósítók az idén nem csak a termés eredményekről számoltak be, hanem az elemi csapások által okozott károkat is részletezték. Ezuttal tehát az elemi csapásokról is bővebben tájékozást nyerhetünk.

A részletezésre áttérve, ezuttal is két kategóriát különböztet meg a jelentés. Az elsőbe sorolja azokat az államokat, a melyek bevitelre vannak utalva, a másodikba azokat az államokat veszi, a melyek kivitelre is termelnek.

Elégette az anyja holttestét.

— Egy oláh fiu vérlázító büntette. —

Debreczen, aug. 25.

Vadállatias, vérlázító büntényről értesülünk.

Egy elvetemült oláh gyerkőc fölésta a sírból édes anyjának a holttestét s a cimboráinak a segédkezésével elégette.

A borzalmas eset részletei a következők:

Vásott, rettegett szuhanc volt a faluban Francz Juon. Egy földel alatt lakott az anyjával, a kit titított-vert, úgy, hogy a szegény asszony hónapokig megfeküdté utánna az ágyát.

Pénzt követelt a fiu folyton, fenszóval, durván, ököllel, bottal, vagy a mi épen a kezéigyebe került. Leverte a lábáról az anyját, — a ki egy nap aztán ki is jehelte a lelkét.

Azt beszélte a falu, hogy Juon verte ki belőle az életet.

A szerencsétlen véget ért asszonyt a rokonság temette el.

A fiu ott sem volt a temetésen.

Francz Juon rossz vére még nem nyugodott.

Üres volt a ház, nem volt kibe belekötni mint eddig.

Aztán eszébe jutottak az anyjának korholó szavai. Az öreg asszony, a ki egyre szidalmazta, de a ki félté a fia ökleit!

Az emlékezés anyjára föllázította.

Magá mellé vett néhány pajtást, s kimentek ej idején a temetőbe.

— Mulatni fogtok! kiáltott vadul Juon s hirta maga után a gaz csapatot.

Átbukdásoltak a sírokon, felrugták utközben a kereszteteket, míg végre Franc Juon megállította őket egy sírnál.

— Az anyám sírja! magyarázta Juon röhögve cimboráinak.

A másik pillanatban kapa, ásó került elő. A bestia csorda neki esett a sírnak, s messze elhajigálták a sárga rögöket.

A koporsó fölszínre került.

A többi elvégezte maga Juon.

Baltával fölszítette a koporsó födelét, kihúzta az anyja holttestét s leöntötte végig petróleummal. Szikrárt kovácsolt, s a másik pillanatban lángnyelvek sitergetek a holttesten, — melyet aztán gyönyörködve ültek körül.

A cimborák közben biztatgatták Juont, a ki élesztgette egyre a lángokat.

Éjfél felé aztán már hamuvá égett a holttest.

Ezt összeszedte Juon, s behányta a földül sírba. A rögöket visszahányták és egy sóprút nyomtak a kereszt helyébe.

Francz Juont cimboráival együtt már másnap elfogta a csendőrség.

A borzasztó esemény híre hamar elterjedt a vidéken s mindenfelé borzalmat és izgatottságot kelt.

Levél.

Deés, aug. 23.

Deés város ünnepelt ma és tegnap. Frank János és neje Pap Károlina vagyonos polgár pár ezelőtt pár évvel a leányarvahnak nagy 12—15 ezer forint értékű házat ajándékoztak s ezenkívül ismeretesek jótékonyaságukról. Ezen jótékonyaságuk jutalmául az ő Felsége által adományozott keresztet a tegnapi képviselő-testületben tüzették Frank Jánosnak mellére, a főispán által megbízott polgármester szép beszéd kíséretében.

Ma este pedig a zene- és dalegyelet rendezte fáklásmenetet, a közönség impozáns részvétel mellett a kitüntetett tiszteletére. Az üdvözlő szónokletot Budai Elek tartotta, — melyre az ünnepelt meghatóttan válaszolt. Kívánjuk, hogy sokáig élvezze a kitüntetés gyönyörét, s hozzá jótékonyaságával ujabbat is szerezzen.

Sz.

Ferencz József.

A bölöni ünnepségek.

Egy kitűnő egyházi író és kiváló szónok, az egyháznak és társadalomnak évtizedeken át egyik legelőkelőbb vezértagja nagy ovációk tárgya volt Bolónben. Ferencz József unitárius püspököt ünnepelték ott abból az alkalomból, hogy most töltötte be egyházi szolgálatában a negyvenedik esztendő.

Maga Ferencz József püspök a szerénységnek igazi mintaképe. Az ünnepeltetést nemcsak nem keresi, de a hol teheti még alutakon is kitér előle. Csendes és zajtalan az egyénisége, s a ki lelkében dolgozik, azt nem bántja a külső elismerés, vagy éppen tüntetés. Abban leli a legnagyobb jutalmát, ha munkájának, s melyet

mint egyházi nagy lelkiismerettel végez, sikere is van.

És a mikor az Ur szőlőjét annyi kitartással és önfeláldozással munkálja, nem jut eszébe neki soha, hogy másokat bántson. A felekezeti türelmet nemcsak prédikálja hanem valja is. E sorok írójának évekkal ezelőtt volt alkalma egy ünnepségen részt venni Nagy-Ajtán, hol a „Vadrózsák” genialis gyűjtőjének Kriza Jánosnak emléktábláját leplezték volt le. Azon a banketten voltak katolikusok, kálvinisták és unitáriusok, de a hangulatot, mely különben emelkedett volt és kegyeletes egyszerre csak dogmatikai kontroverziák rontották meg s a vita szellemes, de igaztató mederben folyt hosszabb ideig, úgy, hogy a helyzet kezdett kínossá válni.

Az akkori nagybacsoni református papnak akkor az a szerencsés ötlete támadt, hogy minek vitatkozzunk, hiszen minden templom tornya az ég felé nyulik, ahhoz az istenhez, a kit különféle formákban, de ugyanazon belső közösséggel imádunk. Erre a beszédre néhány pillanatra csend állott be s ezt a csendet felhasználta Ferencz József püspök és elkezdett beszélni a lelkiismeret szabadságáról, a felekezetek békéről, a vallásos türelméről olyan ékes apostoli nyelven, akkora szabadelvűséggel és a társadalmi együttélés feltételeinek olyan gyönyörű színezetével, hogy a hosszan terített asztal mellett lelkesen állottak fel mindannyian s tapsoltak és éljenzték a kitűnő főpásztort. A czívdó felek pedig összeköcsintették poharaikat barátságosan és nem volt többet az asztalnál sem református, sem unitárius, sem katolikus, hanem egyet voltak mindnyájan az élő hitben és szeretetben...

Ez a kis jellemző epizód önkénytelenül eszünkbe jut most, midőn a Ferencz József 40 egyházi szolgálatának örömmünepét némelyek akként tüntetik fel, hogy az csak egy kis felekezet ünnepének lehet mondani.

Mentő-egyesületi közgyűlés.

A kolozsvári önkéntes mentő-egyesület tegnap délelőtt tizenegy órakor a városház közgyűlési termében dr. Haller Károly elnöklete alatt tartotta meg rendes évi közgyűlését. A jegyzőkönyvet dr. Sajtos Károly titkár vezette. Az egyesület többi tisztviselőin — dr. Pataky igazgató, Biró János pénztárnok — kívül jelen voltak gr. Beldi Ákos főispán, az egyesület védnöke, továbbá báró Feilitich Árpád, gr. Teleki László, Székula Ákos, dr. Bakonyi József, Girsik János, Virányi István, Szenkovits Márton, stb.

Elnök az ülést megnyitván, üdvözlö a szép számmal összegyűlt tagokat s rövid vonásokban vázolja a lefolyt év szép eredményeit s meleg szavakkal emeli ki az egyesület igazgatójának sikeres működését s ebből kifolyólag indítványozza, hogy dr. Pataky igazgatónak ezért jegyzőkönyvileg elismerés és köszönet szavazzassék, mit a közgyűlés egyhangulag megszavazott.

Ezután a titkár felolvasta dr. Pataky igazgatói jelentését, mely részletesen számolt be az egyesületnek mult 1894-ik évi működéséről s általában életéről. Kiemeli a jelentés, hogy a lefolyt év is a legteljesebben igazolta, hogy a mentő-egyesület hivatást tölt be és valódi szükséglet pótol. A balesetek ugyanis a lefolyt évben még nagyobb számban fordultak elő, mint a megelőzőben, mert nem kevesebb mint 833 esetben nyíltalkalma az egyesületnek emberbaráti feladatát teljesíteni, miközben nemcsak magánfeleknek, hanem a hatóságnak, rendőrségnek, katonaságnak, királyi ügyészségnek, intézeteknek és egyesületeknek is egyaránt hasznos szolgáltatásokat tett. Az egyesületnek első segélynyújtás, betegszállítás, mozgóorségi stb. működéséből napnapra esett 791, éjjelre 587, továbbá a város belterületére 1859, külterületére 11, végül vidéki területre 8.

A jelentés részletesen számolt be az egyesületnek orvosi műszerekben, felszerelésekben és egyéb ingóságokból álló vagyonáról, melyek értéke a lefolyt évben 550 forinttal gyarapodott és összesen több, mint 4000 forinttal. Elismeréssel említi az igazgatói jelentés dr. Bakonyi József ny. kórházi igazgatót, dr. Purjesz Zsigmond és Koch Antal egyetemi tanárokat, mint a kiknek a lefolyt évben tett szép könyvadományai eredményezték azt, hogy az egyesület könyvtára 166 forinttal gyarapodott és jelenleg 370 forint értékkel képvisel.

Végül megemlékszik a jelentés ama vesztéseiről is, mely az egyesületet a derék fiatal orvos, dr. Széles Dénes halálával érte. E részletes jelentést a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette s annak pontos összeállításáért az elnök indítványára az igazgatónak köszönetet szavazott. A számvizsgáló jelentését, melyet szintén dr. Sajtos Károly titkár olvasott föl s melynek értelmében a megvizsgált pénztár teljesen rendben találtatott s a zárlat mint a folyó évről átjött pénztári maradványt 359 forintot tüntet fel, mit a közgyűlés szintén örömdetes tudomásul vette és Kornéli János és dr. Hevesi Imre számvizsgálók javaslatához képest Biró János pénztárnoknak az 1894-ik évi pénztári felmentvényt megadta és buzgó működéséről köszönetet szavazott.

Most az 1895. évi költségvetés előterjesztése következett, melyet a közgyűlés a választmányi javaslatához képest egyhangulag elfogadott.

Végül dr. Pataky Leo terjesztette a közgyűlés elé a választmányának folyó hó 24-én tartott ülésében hozott határozatait a várostól a egyesület részére — központi mentő-állomás építése céljából — egy alkalmas telek adományozása és két lónak az egyesület rendelkezésére bocsátása tárgyában, melyeket a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Ezután az ülés gr. Beldy Ákos védnök és Haller Károly elnök lelkes életetisével véget ért.

Kossuth emlékezete.

Kolozsvár, aug. 26.

Kossuth Lajos emlékeztétét Lajos napján kegyelettel ünnepelték meg Kolozsváron a Herczegovinában.

Mintegy 50-en gyűltek össze külön asztalnál tegnap d. u. 5 órakor.

A társaságban a 48-asok közül ott láttuk a következőket.

Biró József, Nagy Pál főhadnagyk, Spaller Károly, Szucsáky Imre Imre, Böckel Károly Vincze István s mások.

A társaságban hölgyek is vettek részt.

Megjelent a polgári dalegyelet s miután a zene eljátszta a „Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos” című nótát Oberli, vezetés alatt, két hazafias dalt énekelt.

Ennek végeztével a rendező-bizottság előadja emlékeztét meg néhány szóval az összejevetelt czéljáról. Elmondta, hogy másfél év előtt egész nemzet hullatta könnyeit ama férfinak halála fölött, „a ki szabad hazát millióknak adott.”

A kinek emléket nemcsak a magyar nemzet hordozza szívében kegyelettel, de a kinek nagyságát a föld minden nemzete tisztelettel dmlíti fel.

A kiról a költő az irta:

„Rád gondol az ifju, hogyha nagyot érez, S téged fűz az agkor legszebb emlékéhez.”

Magyarország emez elköltözött csillaga népnapijának évfordulóját ültük meg ma csendes kegyelettel.

Elnémult az egész ország a gyász után. Csak itt-ott ünneplik kisebb társaságok az elhunyt nagy férfit emlékeztet.

A dolgok természetes rendje szerint nem lehet ezen fennakadni. A Megváltó halála után évszázak teltek el csendes némaságban s évszázak érlelték meg azt a kegyeletet, a melyvel ma már a tünőfélben levő második évezred fokozódó áhítattal a szeretet és megváltás tanai hirdetőjének adózik.

Kossuth Lajos működésének emlékezete ezzel a századdal nem enyészik el. Az ő tanai és utmutatásai századokra hatnak ki. A magyar nemzetnek Kossuth Lajos emlékeztét kegyeleben tartani, tanait a nemzet fainak szívébe oltani, ott ápolni és megőrizni körül unokára, a nemzet élet szívébe lez mindig.

Ez a társaság, mely az első hívó szóra egybe gyűlt, hogy szívével, hazafias érzésével, kegyelettel adozzék a Kossuth emlékének, Kolozsvár falai között magvát képezi a hivatok ama nagy tömegének, mely időről időre igaz, benső érzéssel fogja a Kossuth emléket fenntartó napokon ünnepelni.

A társaság nevében köszönetet mond a polgári dalegyelet tagjainak, kiket szíve és hazafiai érzülete e társaságba hozott, hogy közreműködésükkel harmonikus egésszé tegyék a mai est rögtönzött programját.

Ezután Krenner M. az „Ellenzék” belmunkatársa tartott egy gondolatokban gazdag beszédet Kossuth Lajos emlékezete felett, mely a jelenlevők figyelmét kezdettől végig lekötötte.

Beszédéből közöljük a következőket:

„A nemzeteket az életfentartás és az érvényesülés örökös és körfolyamatos küzdelmében csak is az eszmények tarthatják fenn a osttgédéstől. Ezek adnak erőt, ezek adnak új gondolatokat, ezek termelik a koros eszméket. A magyar nemzetnek, mely annyi defenzív és ellenséges nép közé bekelve, szívében és testén a nyugateurópai műveltségeit viyott küzdelem sebeivel van megjelölve, kétszeres szükség van az eszmények kultuszára, mert ez tarthatja csak fenn a becület küzdelmének esélyei között. A magyar nemzetnek nemcsak elsőrangú magyarjainak emlékeztétét kellene megőlnie, hanem a másod osztályú jelesek is, hogy a polgári ének lehetőleg mindennapja nemzeti ünnepnap legyen, hogy az ez által grujtott tüzből aczélozza meg küzdelmeinek jogos fegyverét.

S fájdalom azt látjuk, hogy a nemzet a mai napon megfedlekzik egyik elsőrangú csillagjáról. Keserű fájdalom, a viharzó bánat jut végig szívemen! Akaratlanul is eszünkbe jut az Embertragédiája szellem-óráis szerzőjének szava, midőn az emberiség mellett álló örökös gonosz azt sugja az örök dicőségéről, almodozó Ádám fölébe: „Érezted-e a lanyha szelletet, mely arcodat legrintsi s elreplűt. Nyomában homok marad, mely egy évben csak néhány vonalnyi, egy pár ezredév guládat elássa! Én t. társaság, a magyar nemzet már fásult könnyű már nem ezt a szellet érzem legedezni, melynek ezredévek kellene a romboló munkához, ezt a hatalmas vihart érzem sivitani, mely egy pár évtized alatt a feledésnek nem homályába, hanem rövid idő alatt megszírlárduló lávájával fogja eltemetni a magyar nemzet dicőségének gulát.”

A társaság a fiatal szónokot megjel-nezte.

Krenner beszéde után a polgári dal-egylet énekelt, melynek végzetével, a 48-49-ben székelő földön készült ágyúk történetéből, azok öntési műveletéből, a Gábor Áron ágyúk sorsáról olvasott fel egyes részleteket Bodolla József emlékirataiból a „Történelmi Lapok” szerkesztője.

A társaság tagjai a Kossuth-szoborra maguk között apróbb gyűjtést rendeztek. Vincze bácsi vette számba a gyűjtés eredményét, a mi kitett 5 ft 20 krt. Ezt Gombos Károlyné urnó kiegészítette 6 ft-ra, a polgári dalegylet pedig 7 ft 70 krra növelte.

A dalegylet tagjai közül jelen voltak: Oberti J. B. karnagy, Végh Sándor, Naszvady Mihály, Farkas Dániel, Reich Frigyes, Kottai János, Nagy János, Schaus Károly, Incze József, Poszler Miklós, Nadas Gyula, Kovács János, Szilágyi József.

A társaság estélyen ezenkívül részt vettek: Török Miklós, Nagy Ferencz, Sándor Péter, ifj. Böckel Károly, Virágháti Béla, Virágháti Béláné, Gombos Károly, Gombos Károlyné, Virágháti Juliska, Gombos Gizella, Poszler Gyula, Andrásovsky Efrainné, Andrásovsky Efrain, Poszler Józsefné, Stadler Ferencz és mások.

A társaság estély 9 órakor véget ért.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus 26.

— **Az Agata férje, ez a czime** új regényünknek, melynek közlését holnap kezdjük meg. Ezen regényünk is egyike azon kiváló angol műveknek, a melyek poétikus voltuknál és egyszerű, keresetlen szerkezetükkel fogva igaz érdeklődést tudnak kelteni. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **A gyalui vasut** tervén változtatás történt, a mennyiben az nem fog a közúti vasut monostori állomáshoz csatlakozni, teljesen lehetetlen a gyalui tehervárat a város utcáin keresztül lebonyolítani, már csak a város közönségének személyi biztonsága szempontjából is. Ez okból Horovitz Sámuel engedélyes egy variánsat dolgoztatott ki, mely szerint a gyalui vasut — a közúti vasut kikérülésével — a „törökvágás”-on átmenve egyenesen az államvasutak pályaudvarához csatlakozik.

Ezt az új pályarészletet járta be tegnap borosjenői Kádár Gábor G. sz. táv kereskedelmi miniszteri főmérnök Horovitz S. engedéllyel. Az új részlet a „Zöldsapka”-val szemben a Szamoson építendő hídnál kezdődik, honnan a hójai hegysoldan fokozatosan emelkedve a „törökvágás”-on keresztül az államvasut felőli lankás oldalra megy át. Innen pedig egyenesen az államvasutak pályaudvarához csatlakozik.

Kádár min. főmérnök igen előnyösnek mondotta az új megoldást, melynek kivitele elé semmi akadály sem gördül.

A bejárás után megtekintette a miniszteri főmérnök az engedéllyel által tervezett gyalui vízmű munka alatt levő terveit is, melyek szerint két turbina állatitlik fel a Szamoson és ezek a kiszámított adatok alapján ezer lóerőt fognak szolgáltatni, a mely villamos erővé átalakítva a gyalui vasut üzemére fog felhasználtatni, a fel nem használt erőt pedig világításra és ipari célokra fogják fordítani.

Kádár főmérnök nyilatkozata szerint a gyalui vasut lesz Magyarországon az első villamos üzemre berendezett vicinális vasut, a mely terhet is fog szállítani és nagy előny a vasutra nézve a villamos-üzem, mert tette-mesén kisebbek a forgalmi költségek, mint a gőzüzemnél.

A fentebbiekre vonatkozólag mint egy másik tudósításunk közli, a törökvágás átmenése 16 m. bevágással és 15 m. emelkedéssel történik. E 15 a Monostor felőli részen 1200 m. vonalon öszlik meg, a túlsó oldalon pedig 1000 méteren.

A vasut átrakodási területe azon a részen lesz, a hol jelenleg a vasutasok tekéző pályája áll.

A vasut olyan szerkezetű kocsikkal lesz ellátva, melyek mind négy kerekét külön-külön villamos motor hajtja. Egy-egy ily koci után több teherszállító koci is csatlakozhat.

A villamos áram fejlesztésére a vízmű tervei már a kulturterméni irodában vannak s a vízjog engedély iránt Kolozsvárral a tárgyalások folyamatban vannak. A villamos erőből 200 lóerőt vesz igénybe a vasut, 800 lóerőt pedig világításra és ipari célokra Kolozsváron és vidékén fognak értékesíteni. A munkálatokhoz ez évben hozzákezdnek. Jövő nyáron lesz a megnyitás.

Ha ez létesül, ezzel megoldható lesz egy a havast Béles, Bánffy-Hunyad felé átmetsző vasut vonal kérdése is, a mi hadászati, kulturális, közigazgatási, közgazdasági szempontból egyaránt fontos.

— **Színház.** Szombaton adták először „Mi történt az éjjel” című bohózatnak is beillő francia vígjátékot a felvonásban.

darab elég zajos sikereket aratott, a szereplőket többször nyílt helyen is megtapsolták. Magára a darabra holnap lapunkban még visszatérünk és bár a darabra erős megjegyzéseket lehet tenni, egy két nyári óra unalmának agyonütésére megfelelő apparatust találhat fel benne az ember. — A rendezés az előadás összességében csak kevés kifogást engedhet meg. A szereplők jókedvvel sőt talán túltágos elevenséggel is játszottak. — A legjobb alakítás a presuntív igazgató Megyeri nyújtotta az orvos szerepében, Vendrei gyógyszerész szerepében és Sipos a doktorné szerepében s a mi a két utolsóban túlságosan is trivialis volt, az tisztán csak a két francia szerző meglehetősen tág lelkiismeretén szárad. Jók voltak Góth, Hegedűs és Váradiné is igyekezettel játszott.

Vasárnap Goldstein Sámait adták, Kövessy Albert bohózatát, melyet a benne megnyilatkozó nemes egyszerűség és tisztább légkör miatt nem lehet egészen bohózatnak bélyegezni. Maga a darab óriási dorultságot keltett, Megyeri örökös óváció tárgya volt. Maga a darabnak rendezése egyike volt a legrosszabbaknak. Az egyes szereplők elkéstek, az egyik jelenetnél pedig a szereplők közül többen Megyeri remek alakítása következtében hangos kacagásra fakadtak, többször belefogtak mondokáikba, de újra nevetésbe fult a szavuk. A kínos jelenetnél csak Megyeri kitűnő rögtönzése tudott véget vetni ennek az ömárgáról való megfedkezésnek. Hát kedvesnek elég kedves volt a tegnapi szócéna, midőn a kollega jeles alakítása tartalmazta keriti még a kollegának nevető idegeit is, sőt hozzátesszük, hogy valami poétikus fény lebegett a jelenés felett, de kötelességünk e tekintetben felszólalni. A nyári szezon elején még tűrhetőnek tartjuk a kedélyeskedést, sőt a tegnapi esetet is halgatóssal mellőztük volna, de ez a kedélyeskedés néha állandó sporttá válna színpadunkon, úgy, hogy a tegnapi eset is egy kis emelygősséget keltett fel bennünk. Reméljük, hogy az igazgatóság erőlyesen fog közbe lépni.

— **Rector-változás.** A kolozsvári Ferencz József tudomány egyetem mult évi jeles rektora, dr. Meltz Hugó ma adja át hivatalát dr. Mártin Lajosnak, az egyetem jelen évi rektorának. Ez az átadás csak az iratok és ügyek átadására vonatkozik, mert a rektori jelvényeket az egyetem megnyitási ünnepségen, szept. közepén fogják átadni, mikor Meltz prorektor tisztelt leteszi, és dr. Mártint ünnepélyesen beiktatják.

A távozó rektor kiváló érdemeiket szerzett. Kolozsvár társadalma sokat köszönhet neki. Alatta tétetett a Gyarmathy-féle alapítvány, melynek örömeire ebédet is adott. Legfőbb intézője volt a mensa academica mozgalmának, s nagy népszerűséget szerzett az ifjúság körében is, melylyel folytonosan érintkezett, melynek törekvéseit mindig elősegítette, s a mult évi ellenséges és egészen ségtelen ifjúsági mozgalmak lecsillapításában igen nagy része volt.

— **Incidens.** A tegnapi mentő-egyesületi közgyűlésen érdekes incidens történt. Az egyesület igazgatója dr. Pataky indítványozta, hogy a kommunizáshoz kérvény intézések, hogy a város 3 pár lovat közül 1 pár állandóan rendelkezésre álljon a mentőknek. Az indoklás közben nyíltan rámutatott, hogy mikor életmentésről van szó, a mentők egész negyedórát sőt órákat késnek, mert a lovak a polgármester és családja által órákig igénybe vannak véve. Említett egy esetet, hogy egy nap délután 5 órától éjjel 11-ig a város lovait nem lehetett megkapni, mert a polgármester színházba készült. Még több esetet is felorolt, midőn a polgármester miatt a lovakat nem lehetett használni. Gr. Bély Ákos főispán vette védelmébe a polgármestert, mire a felszólaló szavait úgy magyarázta meg, hogy vádjai arra az esetre nem szólnak, midőn komoly és közérdekű körülmény gátolja az egyesület kérésének teljesítését. A vitát dr. Haller elnök tapintatos szavai zárták be a közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta. A kommunizás közlebbi gyűlésen a kérvény mellett annak egyik vezér-szónoka fog felszólalni, ki alkalmasint a polgármester személyével is fog foglalkozni, úgy hogy akkorra heves vita várható.

— **Az erdélyi XI. tenyészállatkiállítás** f. hó 30-án, pénteken reggel 7 órakor megnyílik és három napig tart. Ez alkalommal a földmívelésügyi miniszteriumból több magas éangu hivatalnok fogja városunkat felkeresni, sőt remény van, hogy maga a miniszter is megjelenik.

— **A kolozsvári tenyészállatkiállástól** már csak pár nap választ el. Az „Erd. Gazd. Egylet” állatkiállítási szakosztálya nagy buzgóságot fejt ki, hogy az ideai állatkiállítás a legjobban sikerüljön. Csupán építkezésekre majdnem három ezer forintot költött. Az összes istálló, épületek, ló és szarvasmarha istállókká lettek átalakítva, miután az ideai állategészségügyi állapotok csak a két osztály kiállítását engedik meg.

— **Az ideai tenyészállatkiállítás** érdekeségét — főleg a hölgyek előtt — nagyban fogja emelni a baromfi és galamb osztályban bejelentett tollasok ritka nagy száma és szingzagdag variációja. 25—30 fajta tyúk, többféle lud, réce és több mint 40 újabbnál-újabb galamb fajta lesz az ideai kiállításon. A baromfiak három — óriási kanári kalitkákhoz hasonló — drótfonatból készült, diszes emeletes épületekben lesznek elhelyezve. Ezek egyikének közepén nagy kömedence van, mely a vízi szárnyasok helye lesz. Erdei, vad és exotikus madarak külön külön kalitkákban lesznek kiállítva. Egy előkelő budapesti czéeg ezenfelül még egy kollekciót is fog bemutatni a baromfienyésztéshez tartozó minden berendezés és eszközökből. A baromfi-osztálynak nem utolsó fontosságu része lesz egy pár villamos csibeköltő-gép is, melyeket egy helybeli czég állít ki.

— **Az „Erdélyi Gazdasági Egylet”** az ideai állatkiállítás előkészületei miatt irodáját mai napon a kiállítási „Jury pavilonba” tévéen át, f. évi szept. 2-áig (minden az egyelet illető megkeresést oda irányítani kér: Az egylet titkári hivatala).

— **A kertészeti egyesület** gyümölcsészeti szakosztálya f. aug. hó 28-án, szerdán d. u. 5 órakor a városkúszánál izelő ülést tart, melyre a 1. szakoszt. tagokat ezenel meghívja az elnökség. Gyümölcsök bemutatására bárkirel is szívesen fogadtatik.

— **Értesítés.** A belvárosi ev. ref. leányiskolában Bel-Farkas-utca 9, szám alatta beiratások szept. 1-től 6-ig eszközöltetnek, délelőtt 8 órától 12-ig, délután 2-től 5-ig. Tattias Ferenczné igazg. tanitónő.

— **Értesítés.** A kolozsvári Ferencz József tud. egyetem az 1895/6-ik tanév 1-ső felére a beiratkozások a tanulmányi fegyelmi és lezkepzés szabályzat 24. §-a értelmében 1895 évi szeptember hó 1-én kezdődnek s ugyanezen hó 12-ig bezárólag tartanak. A kik ezen határidőben valamely elháríthatatlan akadály miatt személyesen nem jelentkezhettek, a tanulmányi, fegyelmi és lezkepzés szabályzat 25. §-a értelmében a fennebb megszabott határidőn belül tartoznak akadályoztatásukat igazoló hiteles okmánnyal felszerelt és az illető kar dékánjához intézett kérvényben előjegyztetésüket kikérni és meghatározni azt az időpontot is a mikor személyesen megjelenhetnek s beiratásukat úgy a quasturában mint az egyes tanároknál teljesíthetik. E határidő azonban október hó 6-án tul nem terjedhet. M. kir. Ferencz József tud. egy. rektori hivatalától Kolozsvárt, 1895. aug. 25.

— **Pogány sirokat, kőkoporsókat, római ékszereket, oltárokat, szobrokat** fedeztek fel Kolozsvárt a csatornázással kapcsolatos ásás közben a Belfarkas-utczában. A kiásott nagy kőkoporsókat közlebből bontják fel. Ugyancsak a Kulfarkas-utczában ásás közben találtak csontokat, a melyeket fedő földrétegen aranyszálak voltak a mik nyilvánvalóvá teszik, hogy az eltemetett halott ruhája, arany-szalakkal volt ékítve. — A város farkas-utczai része a rómaiak nevezetes pontja lehetett. Itt már a korábbi évtizedekben is találtak római koporsókat, sőt a Nemzeti színház fundamentumának ásása alkalmával egy római házat is találtak, melynek tűzhelye egészen ép volt, s melynek földje sárgaporreddal volt behintve. Erről Jakob E. könyvében is találni adatokat. A koporsók felbontásánál jelen lesz Téglás Gábor hunyad-megyei régész is.

— **Diszes főúri esküvő.** F. hó 25-én esküdött örök hűséget Budapestre az egyetemi templomban Lázár Nóra grófnő gróf Bissingen Nippenburg Ottó cs. és kir. kamarás huszárszázadosnak. Nyoszor-leányok voltak br. Liptay Vera és gróf Bissingen Alexa. Vőfélyek gróf Lázár Árpád és gr. Ráday Gida. Az esküvő után a gróf Bissingen, gróf Lázár, gróf Ráday, báró Liptay, br. Bors és gróf Chotek családok a Nemzeti-caszinóban jöttek össze dejeunerre. Reggeli után az új pár Ostendébe utazott.

— **Hírek az egyetemről.** Az új egyetemi év egyik legelső ünnepe lesz az új bölcsészeti tanár, dr. Haraszthy Gyula esküdtéti és székfoglaló előadása. Az új egyetemi dékának (dr. Lindner Gusztáv, dr. Udánszky László, dr. Szádeczky Lajos és dr. Kanitz Ágoston) szept. elsőjén foglalják el hivatalukat. Az egyetem után nyert utazási ösztöndíjban, eddig dr. Papp Károly középisk. tanár részestült külföldi utazásra készülnék dr. Mezey Sándor tanársegéd és dr. Békessy Károly m. tanár.

— **Sámuel napja.** Benigni Sámuel kiváló polgártársunkat, az iparos-egylet lelkes és fáradhatatlan elnökét, névnapja alkalmából szerenáddal tisztelte meg tegnap este a kolozsvári polgári dalegylet, Oberti J. B. karnagy vezetés alatt. Benigni szívélyesen köszönte meg a dalegylet tagjainak figyelmét. Azonkívül az elnöknek számos tisztelője és jóbarátja kívánt boldog névnapokat.

— **A kolozsvári „Polgári dalegylet”** 1895. szept. 8-án a Herezagovinában kedveszőlően idő esetén az iparosok főtéri palotájában mulhatatlanul, jótékony célú zárt-köri rendes dal estély rendez. Oberti J. B. karnagy vezetés mellett.

— **Dr. Salzbauer János** kegyesrendi pap és kolozsvári főgymnásiumi tanárt — mint értesültünk — a rend kormánya a rom. kath. igazgató tanácsccsal egyetértőleg saját kérelmére teljes fizetésével a jól megérdemelt nyugalomba helyezte. A kolozsvári rom. kath. főgymnásiumnak az egyik legregibb és nép-szeribb tanára negyven évet töltött el tanári pályán. Egész generációk kerültek ki a keze alól. A nagy tudású és kitűnő modoru tan-ferfiu tanári működése alól elévülhetlen érdemeiket szerzett az oktatás ügyéren, s most miután hanyatló-egészségi állapota miatt visza-vonul a a gyakorlati tanítástól, ezt azzal az öntudattal teheti, hogy negyven éven keresztül becsülettel megfelelt érdemes hivatásának. A jól megérdemelt nyugalomba mindenkinél öszinte szeretete és elismerése kíséri.

— **Petőfi szobra Kolozsvárt.** Aradi Zsigmond, az Olaszországban élő jeles magyar szobrász, új Petőfi-szobrot készített karrarai márványból az Erdélyi Múzeum számára. A kik Petőfit ismerték, azt mondják, hogy a szobor megszólalásig hű és egyáltalán csodálatosnak tartják. hogyan tudta Aradi nagy költőnek egész lelkét, égis lángoló rajongást, a hazafi izzó hevét. az ifju szívének szenvedélyét a márvány-szemekben az ajkai körül is megnyilatkozik. A gyönyörű szobor, melynek részletei is bámulatos tudomással vannak kidolgozva, Budán van kiállítva.

— **Rozmanits Timót,** kegyesrendi pap a kolozsvári r. kath. főgymnásiumnak alig egy évi működése alatt is páratlan népszerűsége emelkedett, kiváló tanára tegnap reggel utazott el innen Lévára, új állomás-helyére. Az indóházhoz tanítványai, a szülők, tanártársai közül számosan kísérték ki. Megható jelenet volt, midőn a derék férfi a bucsúszára megjelent tanítványait könnyek között sorra csókolta, s lelkükre kötötte, hogy igyekezzenek hű fiaii lenni a hazának. Rozmanits ur minket hatalmazott fel arra, hogy nevében mindazoknak, kik rövid itt léte alatt szeretetük és becsülésük annyi jellelvel halmozták — hálás köszönetét tolmácsoljuk. Lapunk iránti figyelmét pedig azzal bizonyította be, hogy egy szép tárcaczikket bocsátott rendelkezésünkre, melyet lapunk holnapj számában fogunk közölni.

— **Uj alapító tag.** A mentő egyesület tegnap délelőtt tartott közgyűlésen gr. Teleky László (koltói) bejelentette, hogy az „Erdélyrészi bank és takarékpénztár részvénytársaság” 50 frt. adománnya la mentő egyesület alapító tagjai közé lépett, mit a közgyűlés lelkes éljenzéssel s hálás elismeréssel vett tudomásul.

— **Baleset.** A napokban egy nő beleesett a csatornázási gödrökbe és erősen megsérült. Ez eseménnyel kapcsolatosan egy két szót kívánunk szólni. A csatornázási munkálatokat rendszeresen nagyon sok ember szokta megnézni a nagy földrakásokról és így egyik ember a másikat beletaszthatja. Gondoskodni kellene arról, hogy a közönséget a földhánásokról távolítsák és hogy a csatornázás környékét éjjel feltűnőbbé tegyék.

— **Szülők figyelmébe!** A Bartha Anna magán nevelő intézetében szept. hó 1-3 napjaiban lesznek a beiratások. Kosztba, teljes ellátásra felvételtnek olyan növendékek is, kik valamely felsőbb leányiskolát látogatnak. Társasági nyelv: német: a növendékek használatára zongora is van. Lakás Főter 13 házszám.

— **Fiumei diákok jártak** tegnap Kolozsvárt 15-én Vargha Ferencz miskolci tanár vezetés alatt. A diákokat Dobály Antal szállásolta el a Koronába; Kolozsvár városa 50 frttal járul hozzá, hogy a diákok itthou érezzék magukat. Innen ma reggel Tordára utaztak. Beutazzák folytatólág Erdélyt.

— **Dr. Jánossy Demjén.** Dr. Jánossy Demjén, a minoritaarendnek kilencz éven át volt rendőrfőnöke s a minoritaegyház plébánosa, mint értesültünk, tegnap hagyta el Aradot, hogy a kolozsvári minoritaegyház házfőnöki állását elfoglalhassa.

— **Éjjeli lövöldöz.** Szombaton este, midőn a „Mi történt az éjjel?” premierjét átélvezett nagyszámu színházi közönség már jóformán szétoszlott, a színház megett, a hol a színészek öltözözüket szokták elhagyni, egy puska-lövés hallatszott 1/11 óra felé. A kik odasiettek, látták, hogy egy Kolozsvár társadalmában előnyösen ismert fiatalember dula-kodik egy másikkal, ki a füstölő fegyvert kezében tartá és mindenáron a másik csövet is ki akarta löni. Nehezen sikerült a dühöngőt ártalmatlanná tenni, ki tulizlelvén a hegy evét, emelkedett hangulatában nem kevesebbra, mint primadonna-vérre szomjazott (Megbocsátható szegénynek.)

— **Egy indokolt óvás B-Hunyadról.** B-Hunyad utcáinak rendezése szükségéből arra is rájötték az illetékes közegek, hogy a városon keresztül húzódó állami út sánczeit — melyeknek bűzhöd tartalma állandó — eltüntessék s ez okból a sánczokat betömik és tetejére kövezetet raknak. Mikor ez így készen lesz, akkor B-Hunyad egyik legtekintélyesebb utcájának mind a két sora veszedelembe fog jutni; ugyanis a Kossuth-utca felső sorháza mind vizes és forrasos telekre van építve, ha a sánczot betömik (csatorna nélkül), a pinczék örökre telve maradnak vízzel és a lakások használata válnak; az elfojtott forrasok pe-

nészt, gombát, pusztulást hoznak az épületekre és betegséget azok lakóira. A Kossuth-utca alsó sorházát pedig minden esőzés alkalmával elfogja lepní az árvíz; mert a felső sorház hosszu telkéről egész a Nagy-utczából fogva minden víz ide fut le, melynek bizonyára kevés a betömött árok tetején hagyott tekenőcske, átcsap az uton az alsó sorházakra mindannyiszor. Ez így nem jól lesz! Egy telek-tulajdonos.

— **Eljegyzés.** Bakó László fehértemplomi kir. telekkönyvvezető a napokban eljegyezte özv. Péterffy Albertné kedves és művelt leányát: Péterffy Annát a kisasszonyt Kolozsvárról.

— **Borbély Gyurka.** Konstantinápolyban Emilittük, hogy Borbély György tanár, a K. A. C. bajnoka, e hó elején elindult kerékpáron Scharcher Dániel társaságában keleti utra. Borbély György közlebb-ről levelet irt utjáról. Eddig csak jót ir, jól haladnak a kétkerekű vasparipán Scharcher Dániel társával, bár azt hitték, jobb utat kapnak, így csak elkésve értek a törökök fővárosába, Konstantinápolyba. Atéltéleményeikből eddig a következőket irták meg. Augusztus 10-én érkeztek Bukarestbe, itt csak egy napig voltak, de ez is sok pénzbe került, egyebütt ellenben olesó világ van, 12-én Rágrádból Bulgáriából küldött levelet, ebben így ir: Megérkeztünk ebbe a félelmes országba, Bulgáriába. Még eddig nincs semmi bajunk s nem is lesz. Tegnap este szálltunk át a Dunán, az első Bulgár városba Ruszeszkba. A vendéglőben éjjel belopódzott hozzánk egy tolvaj bulgár, de észrevettük és kikérgettük, mielőtt meglopott volna. A szomszéd szobájából lopott órát és aranyat. Ma eljöttünk délig, vagy 60 klm. a fekete tenger felé, utonállásoktól nem félünk. Holnapra Várna városában leszünk. 15-én Ajdosból ir, melybe tudósít, hogy a veszedelmen túl vannak átjötték a Balkán hegységen, hol két napi erős munka, folytonos gyaloglással tudtak csak átvégődni. Átjötték Rágrát, Pravádia, Sumlán s egy sereg török falun. Burgusan hajóra ülve, azóta már Konstantinápolyba értek.

— **Hurokra került jómadár.** Csabáról írják, hogy ott tegnap délen a vasuti állomás éttermében Benkő orosházi rablógylkost egy postás felismerte. Azonnal jelentést tett a csendőrségnek és Benkőt éppen abban a pillanatban tartóztatták le, mikor az induló vonatra fel akart szállni. A rabló, a ki garázdálkodásaival állandó rettegésben tartotta Békésmegye elhagyott vidékeinek népét, régebben csendőrvolt. A csendőrségtől megszökött és a rablásra vete-medett. Hasztalan üldözték, nem bírtak nyomára jutni, míg végre tegnap a véletlen a rendőrség kezeibe szolgáltatta. Most vasra verve Gyulára kísérték, a hol a kir. ügyészség azonnal lezáratta.

— **Gyászhir.** Vincze István alesperes és baróthi plébános Baróthon meghalt.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Öngyilkosság.

Budapest, aug. 26.

Jakabffy Tódor, miután a becsületbíróság párbaj-képtelennek nyilvánította, tegnap reggel főbelötte magát. Azonnal meghalt.

Kossuth Ferencz Bpsten.

Budapest, aug. 26.

Kossuth Ferencz szept. 3-án érkezik Budapestre. A bpesti polgárság nagyban készűl fogadására.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Holnap, kedden, augusztus 27-én.

MITÖRTÉNT AZ ÉJJEL?

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTER.)*

Sztrajny Román ur, névtelen sérelmes iratit miért tartotta titokban magánál? miért nem panaszkolta? miért nem adta, a hogy kézhez vette borítékkal együtt járásbírósnak? hogy kutassa a bűnösöket? miért rágalmasz nyilvánosan engemet? Talán azért, mert magyar vagyok?

Kudászir, 1895. augusztus 25-én.

Fekete Józsefné,
m. kir. postamester

*) E rovat alatti közleményekért semmi elölősséget nem vállal a Szerk.

H I R D E T É S E K.

Sz. 15,546—1895.

alisp.

Pályázati hirdetmény.

A megyei központban rendszeresített egyik irtóki állomás elhalálózás következtében megüresedvén, ezen irtóki állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **szeptember hó 8-án déli 12 óráig** adják be,

Később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Javadalom: 540 frt fizetés, 50 frt szálláspénz.

Székelly-Udvarhelyt, 1895. augusztus hó 19-én.

UGRON JÁNOS,
alispán.

592. (2—3)

Makk és tölgy-haszonfa eladás.

A nagy-enyedi ref. Bethlen-főiskola Felenyed-muzsinai igen jó fekvésű, a vasutól 4 km.-re fekvő 2892 holdas szál erdejének **idei tölgy-makk termése** Nagy-Enyeden, a főiskola jogügyi és jószágigazgatóságánál **folyó évi szeptember hó 17-én d. e. 10 órakor** árverésen el fog adatni.

A feltételek ugyanott megtekinthetők.

Ugyancsak a ref. Bethlen-főiskolánál a vasutól $\frac{1}{4}$ km.-re fekvő faraktárban 3-tól 7 és több méter hosszúságú, 40—50 cm. átmérőjű 340 darab vagyis úgy 300 m³-nyi **rönk és száfa** kapható jutányos áron; de vevő kerestetik a következő télen vágandó **700 m³-nyi hasonló minőségű tölgy haszonfára is.**

Nagy-Enyeden, 1895. augusztus hó 22-én.

A Bethlen-főiskola jog- és jószágigazgatósága.

598. (1—2)

Sz. 11,500—1895.

szb.

589. (3—3)

Faeladási hirdetmény.

Udvarhelyvármegye Korond község határában fekvő és a korondi közb. tulajdonát képező „Tartód” nevű erdőből 70 kat. holdon található 7967 frtra (Hétezer kilencszáz hatvanhét forintra) becsült 5700 tömör köbméter tartalmazó 7300 drb. 18—20 cm. mellmagassági átmérővel bíró lucz-fenyő haszonfa **folyó évi szeptember hó 22-én d. e. 9 órakor** Korond község házánál nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverésen el fog adatni.

Árverezni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át az árverezés megkezdése előtt az árverezést vezető biztos kezéhez készpénzben letenni.

A kellő bánatpénzzel felszerelt zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdéséig benyújtandók.

Az árverési feltételek és részletes fabecslés a sz.-udvarhelyi m. kir. felső erdőgondnokság, járási főszolgabíró, valamint a község közbirtokosságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Székelly-Udvarhely, 1895. augusztus hó 13-án.

Ádám Albert,
jár. szolgabíró.

Sz. 733—1895. v. k.

597. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Kolozsvár városi kir. járásbírósa 1895. évi 9353. számú végzés következtében Sugár József ügyvéd, mint Gr. Bethlen Gergelyné háza kezelője javára Dr. Versényi György és neje ellen 87 frt 50 kr. házértéke s jár. erejéig elrendelt és ugyanazon bíróságnak 6459—1895. sz. végzése alapján fogantatott biztosítási végrehajtás útján folyó évi május hó 16-ik napján lefoglalt és 357 frtra becsült házi butorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbírósa idézett számú végzése folytán 87 frt 50 kr. tökéletesítés s egyéb törvényes járuléka erejéig, Kolozsvárt, Külmagyar-utca 23. sz. alatt leendő eszközölésére **1895. évi szeptember hó 2-ik napjának délelőtti 11 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1895. évi augusztus hó 11. napján.

LICHTENSTEIN JÓZSEF,
kir. bírósági végrehajtó.

Faeladási hirdetmény.

Oláh-Karácsonfalván (Kisküküllő-megyében)

Kis-Kapus vasuti állomástól 2 óra és a megyesi állomástól 4 óra távolságra

mintegy 102 katasztrális hold

tölgy-, bükk- és gyertyán-fából álló erdőnek fája,

mely többnyire tűzfának használható: **eladó.**

Értekezhetni levélben vagy szóval a tulajdonossal **Baróthon (Háromszék-megye.)**

Zathureczky László.

599. (1—3)

Sz. 1059—1895.

vgh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 6823—1895. sz. végzése alapján a „közszolgálatban állók kolozsvári fogyasztási szövetkezete” csődtömegéhez tartozó, még ki nem árúított bolti áruk és felszerelések nyilvános árverésen azonnali fizetés mellett az alábbi feltételek szerint el fognak adatni. Az árverés **első napján** a még ki nem árúított összes áruk és felszerelések együttesen becsáttatnak árverés alá, még pedig becsáron felül és az italneműek becsárához még az újabban ráfizetett italadók összege is hozzászámítottatik; az árverés, ha így nem sikerülne, úgy a **második napon** a felszerelésekre külön, az árukra pedig, ezek faj szerinti csoportosításával, szintén külön fogantatottatik ismét becsáron felül; ha az eladás így sem sikerülne, úgy az árverés a **harmadik és következő köznapiokon** a csődléltár tételi sz-rint becsáron vagy ezen alul is fogantatottatik.

Kikiáltási ár az elárverezendő ingóknak a csődléltár szerinti becsértéke, illetve az együttes eladásnál 6581 frt 15 krnyi becsérték. Az áruk és felszerelések minősége és mennyisége iránt semmi nemű felelősséget nem vállal a csődtömeg képviselősege. Az együttes árverésnél annak a megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át készpénzben letenni kötelesek a venni szándékozók tömeggondnok **Benel Ferencz** ügyvéd kezéhez. Ezen árverés a **csődtömeg üzemhelyiségében** — Széchenyi-tér 20. sz. alatt — **1895. év augusztus 30-án d. e. 9 órakor** veszi kezdetét, s esetleg a következő köznapiokon is ugyanott folytatattik. Ugyanott megelőzőleg köznapiok d. u. 3—6 óráig az áruk és feltételek megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1895. augusztus hó 12-én.

PAP JENŐ,
kir. bír. végrehajtó.

595. (1—1)

„WEINGAU“ („Borvidék“)

erdélyi bortermelők kereskedelmi szövetkezete Medgyesen
cégnek

áruraktár vállalata

ajánlja a tisztelt földbirtokosoknak és mezőgazdáknak, mezőgazdasági vállalkozóknak és mezőgazdasági kezelésűeknek, valamint mezőgazdasági és kereskedelmi termékek szállítóinak a **pályaudvar mellett Medgyesen**, újonnan épített

árú-raktárát

földtermékeknek, mezőgazdasági ipar-terményeknek beraktározására.

Az áruraktár vállalat a következő üzletekkel foglalkozik:

1. Áruk beraktározásával, ezeknek kezelésével és elszállítványozásával.

2. Az áruk eladásának közvetítésével s ez árukra való előleg adással, a díjszabáshoz képest.

Az áruraktár-vállalat, támaszkodva számos összeköttetésére és tekintettel az ideai termények alacsony piaci árára, különösen ajánja buzának, árpanak és egyéb szemes gabonának a **fenti czélokra** leendő beraktározását.

A beraktározásért csak a díjszabás szerű összegek fizetendők; a raktárba helyezett áruk vásári vámtól vagy egyéb illetéktől mentesek.

Kívánatra a díjszabás és üzletszabályzat ingyen megküldeték.

Bővebb felvilágosítással szolgál: „Weingau“ („Borvidék“) **cég irodája Medgyesen (piacz-sor.)**

580. (3—5)

„BORSZÉK“

(Csikvármegye, Erdély.)

Elsőrangú gyógyfürdő 900 méter magasságban (2750 láb) magasságban, beláthatatlan ősfenyveseknek alsóbb szervezeteiktől mentes régiójában.

Borszék gyógytényezői: havasalt klímája, tiszta ozonás levegője páratlanul gazdag bőséget; kitűnő gyógyerejű vasas és más vegyi összetételű borviz-ivókutai, számtalan szénsavas hideg lobogó-fürdő, vasas lápfürdők, szénsavas melegített kádfürdők, fenyőlevél-fürdők, jól berendezett hidegvíz-gyógyintézet, massage és villamozás.

Borszék a hazai és külföldi orvosi tekintélyek által javalva van: mindennemű vérszegénységnél, sápadt kórnl, gyomor- és bélbántalmak, emésztési zavaroknál; a vese és hólyag idült bántalmainál; tüdőveszes testalkatúnaknál föllépő száraz köhögés, vérköpés, tüdőcsucs-hurut, idült hörgő- és gége-hurut ellen; idegbajoknál, női betegségeknek; tulhízás, Scrofula, Rheuma, köszvény ellen, izmalmányok felszívódására és ugy is mint hatalmas, edző, erősítő.

Borszék kitűnő üdítő hely.

Egyetlen fürdő sem dicsőíthetik közel és távolban annyi kellemes kiránduló helylyel, mint Borszék.

Borszéken a fürdőidény kezdete június hó 15-én, s vége szeptember hó 15-én.

Utazás Borszékre: A borszéki fürdővendégek szállítását gyorskocsi vállalat eszközli, melynek kényelmes fogatai az újabban kötött szerződés értelmében a szász-régeni vasúti állomástól Borszékig és Borszékről vissza Szász-Régenig egy nap alatt, váltott lovakkal, meghálás nélkül szállítják a vendégeket. E gyorskocsi július hó 1-től augusztus hó 31-ig (fürdő-idény) még vendég hiányában is naponta közlekednek. A június 15—30. és szeptember 1—15. (elő- és utó-idény) szintén a gyorskocsi vállalat van a vendégek szállítására kötelezve. A gyorskocsikra (egyes ülés vagy egész kocsi) előjegyzést tehetni vállalkozóknál.

Levél- és sürgönyezim: **Miklós Görög Szász-Régen.** — Viteledjak szabályozták.

A világhírű borszéki víz modern töltő-gépek által fölfogva, dugaszoltatva, őseréje teljében hozatik forgalomba.

A borvízre vonatkozó megrendelések **Lázár és Verzár** céghez **Brassó** inténdők, mint kizárólagos elárutónakhoz, mely cég a rendelkezésükre a borszéki és helyi raktárakból készpénz, jutányos áron kiszolgáltatja.

Magánosok kisebb megrendeléseit alantit igazgatóság is teljesíti. Minden megkeresésre prospektussal, kimerítő értesítéssel szolgál az igazgatóság, vagy **Dr. Szilvassy János** fürdő-orvos.

— Posta és távirat helyben, —

Borszék, 1895. évi július hó 1.

485. (15—15)

A fürdő és üzlet igazgatósága.

Egy új magyar állami 8 lóerejű cséplő garnitúrával és kazalozóval

cséplés azonnal elvállaltatik
bármely vidéken 4% díj mellett.

2 $\frac{1}{2}$ %-kon tuli kár minden egészséges gabonából azonnal megtérítettik.

590. (4—x)

DUHA FERENCZ,
Kolozsvárt, Alsó-kereszt-utca 14/A. sz.

ÚJ VENDÉGLŐ.

A Gyéresi pályaudvar közvetlen közelében

építés folyamában levő

8 lakosztálylyal, étteremmel, istálló, szekér-állás és nagy kert-helyiséggel ellátott

vendéglő,

f. évi november hó 1-től italárulási joggal, biztosíték, esetleg nagyobb befektetés mellett

több évekre bérbe adandó.

Értekezhetni Gyéresen, Betegh Ferencz tulajdonossal.

594. (2—3)

Valódi első minőségű

fehér borok

100 literen felüli mennyiségben, hektoliterenkint 22, 24 és 26 frtért szállítatnak utánvételt.

Minta-küldemények 56 litertől feljebb. Hordók előállítás árban számíttatnak, s hat héten belül vissza vétetnek.

KELETI LUIZA

Szászsebes (Erdély.)

596. (1—3)

ELADÓ HÁZ.

Kolozsvárt, a Belmonostor-utca 24. sz.

emeletes ház

szabad kézből eladó.

Az eladást eszközli: **Dr. Gergely Albert** ügyvéd, **főtér 11. sz. alatt.**

585. (3—3)

A városi Vigadó alatt

egy igen jó forgalmu hentes-üzlet,

bolti és műhelyi teljes berendezéssel,

betegség miatt igen előnyös feltételek mellett azonnal átvehető.

Ugyanitten nagyobb mennyiségű többféle szalonna kapható.

— Értekezhetni az üzletben, a tulajdonossal. —

584. (3—5)

A brassói portland cement-gyár

ajánlja az általános kitűnőnek elismert

PORTLAND CEMENTET

felelősség mellett

folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kolozsvárt kapható:

SEGESVÁRY és TÁRSAI kereskedő uraknál és **TESSITORI** és **GURISATTI** beton-vállalati cégnek.

586. (3—x)